

Таким чином, проведений економіко-статичний аналіз дозволив виявити низку проблем, характерних для поточного стану ринку праці України: значний рівень безробіття населення; внутрішня трудова міграція, спричинена військовими діями на сході країни; проблеми працевлаштування за здобутими у вищих навчальних закладах спеціальностями та фахом; регіональні диспропорції в рівнях зайнятості й оплати праці та ін. Офіційні статистичні дані підтверджують поступову стабілізацію ринку праці країни після кризових потрясінь, обумовлених загостренням геополітичних протиріч і зростанням соціально-економічної нестабільності в державі.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
2. Маршавін Ю. М. Регулювання ринку праці України: теорія і практика системного підходу: монографія / Ю.М. Маршавін. К. : Альтерпрес, 2011. – 396с.
3. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості: навч. посіб. / В. С. Васильченко – К. : КНЕУ 2003. – 200 с.

Єрошенко Я.М., студентка гр. ОА-151
Науковий керівник – Хоменко І.О., д.е.н., професор
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНИ В СПЕЦИФІЧНИХ СВІТОВИХ РЕЙТИНГАХ

За допомогою рейтингів можна оцінити конкурентоспроможність країни; визначити її економічний розвиток, стан економіки та діяльність країни загалом. Але не достатньо уваги приділено так званим не стандартні рейтингам, які стали популярними останнім часом. Вони не відображають загальний економічний стан країни в світі, а більше сконцентровані на економічних та соціальних сферах розвитку держави.

Індекс щастя (World Happiness Report) цікавий тим, що відображає рівень задоволеності життя в країні та можливість оцінити ступінь радості та добробуту населення в цілому.

"Звіт про світове щастя", - сказав Джефрі Сакс, Директор Мережі рішень із сталого розвитку - "продовжує привертати увагу глобальної громадськості до необхідності формування продуманої політики для того, що для людей найбільше важливо - їх благополуччя" [1].

У 2017 році Україна посіла 138 місце серед 156 країн-учасниць, при цьому втративши 15 сходинок в порівнянні з попереднім роком [2]. Також і в 2016 ми втратили 12 сходинок і при цьому з 2015 року Україна перемістилась з 111 на 138 місце по стану «реального» добробуту нації. Це було обумовлено поглибленням соціальної та економічної кризи, а також військовими подіями в країні.

Індекс процвітання (The legatum prosperity index) є оцінкою світового багатства і благополуччя. Він складається аналітичним центром Legatum Institute зі штаб-квартирою в Лондоні. Як говорять в самому центрі : « Яке справжнє благополуччя і як його можна реалізувати, це фундаментальні питання, на які повинна відповісти кожна країна » [3] .

У 2017 році Україна посіла 112 місце із 149 країн. В порівнянні з попередніми двома роками, де планка трималась на 107 місці, ми втратили 5 сходинок [3]. Це свідчить про стрибок зниження рівня благополуччя і процвітання в країні в минулому році.

Економічна свобода являє собою право кожної людини розпоряджатися її власною працею і майном. Індекс включає в себе свободу бізнесу і торгівлі, свободу від уряду, податкову свободу, грошову і фінансову свободу, свободу інвестицій, свободу від корупції і свободу трудових відносин, захист прав власності. Індекс економічної свободи (Index of Economy Freedom) щорічно розраховується науковим інститутом США Heritage Foundation.

У 2017 році Україна потрапила на 150 місце із 180 країн світу. Але при цьому збільшила свій бал на 3,8 що в цілому склав 51,9 балів зі 100 можливих [4]. Це дозволило піднятися вгору по таблиці рейтингу на 12 сходинок. Проте автори доповіді оцінили стан економічної свободи в Україні як "в основному невелика"

«Ступінь свободи, якою користуються журналісти в 180 країнах, визначається накопиченням експертних відповідей на опитувальник, запропонований організацією... «Теми, що розглядаються в анкеті: плюралізм, незалежність ЗМІ, навколишнє середовище та самоцензура, правова база, прозорість та якість інфраструктури, що підтримують виробництво інформації» [5].

За даним світовим індексом свободи преси (World Press Freedom Index) Україна посіла 102 місце із 180 країн у 2017 році. Що було несподівано, адже в порівнянні з попереднім роком Україна піднялась у

рейтингу на 5 позицій, до цього ситуація погіршувалась доволі тривалий час, і в 2015 ми посідали лише 129 місце [5].

Індекс демократії (Democracy Index) досліджує громадянські та політичні права, визначає ступінь контролю влади над народом.

Рейтинг з індексу демократії складає впливовий Британський щотижневик «Economist Intelligence Unit». В рейтингу країни поділені на чотири категорії, а саме: «повні демократії», «недосконалі демократії», «перехідні режими» та «авторитарні режими».

При класифікації країн на режими автори рейтингу враховували ряд показників і категорій, таких як: вибори і плюралізм, діяльність уряду, громадянські свободи, політичну ідеологічну схильність населення і політичну культуру країни.

Україна в 2017 році, по даному індексу, піднялась на 3 позиції вище і посіла 83 місце серед 167 країн-учасниць. І за висновком рейтингу Україна належить до групи країн з «перехідним режимом» [6].

Дослідженням індексу соціального прогресу (Social Progress Index) займається американська неурядова організація Social Progress Imperative за підтримки Deloitte. Фахівці з компанії Deloitte в статті про показники індексу за 2017 рік, розглумачують його сутність: «Індекс соціального розвитку – це цілісна оцінка соціального розвитку країни незалежно від економічних чинників. Індекс складається з показників навколишнього середовища та соціального розвитку, що об'єднані у три напрями соціального прогресу: базові людські потреби, добробут та можливості. Індекс соціального розвитку 2017 року охоплює дані 128 країн за 50 показниками, що становить 98% усього населення світу. Він органічно доповнює показник ВВП та інші економічні індикатори для окреслення більш цілісного уявлення про загальну продуктивність країни» [7].

За даними рейтингу 2017 року Україна посіла 64-у сходинку серед 128 країн світу, набравши при цьому 68,35 балів зі 100. Та увійшла до групи з розвитком «вище середнього» [8]. Хоча в порівнянні з 2016 роком ми втратили одну сходинку в рейтингу, проте наші показники змінились на краще. Адже в 2016 році Україна посіла 63-ю сходинку серед 133 країн і отримала лише 66,43 бали [9].

Глобальний показник миру (Global Peace Index), що є дослідженням Institute for Economics and Peace, розроблено в консультації з міжнародною групою експертів з питань миру, інститутів миру і дослідницьких установ на основі даних, зібраних відділом досліджень Economist Intelligence Unit, починаючи з 2008 року.

Індекс миру враховує в своїх розрахунках 23 показники, серед них такі як: рівень вбивств, випадки насильницьких злочинів, доступність та імпорту зброї, загрозу тероризму, рівнем милітаризації країни та інші.

По даному індексу Україна почала здавати свої позиції ще з 2012 року втративши 92-у сходинку. У 2017 році ми нарешті маємо позитивну динаміку і піднявшись на 2-і сходинки, у порівнянні з 2016 роком, Україна посідає 154-у сходинку із 163 можливих. Отримавши при цьому бал в сумі 3,184 із 5-и, що на 0,77 бали нижче ніж в попередньому році [10].

Але не зважаючи на нещодавню позитивну тенденцію, Україна залишається в останній десятці рейтингу.

Рейтинги, як відомо, мають більше спрямування на висвітлення характеру країни у міжнародних відносинах та подекуди можуть дати часткову картину внутрішнього становища в країні.

В своєму дослідженні ми брали не найбільш популярні економічні рейтинги, а швидше ті, котрі стосуються як соціального так і демократичного розвитку країн. І ми бачимо, що рівень демократичних свобод в Україні зростає, не дивлячись на те що країна тільки починає свій шлях виходу з економічної кризи і більшість суто економічних індексів втрачають свої позиції у рейтингах.

Та по при ці позитивні тенденції Україна значно відстає у міжнародних рейтингах від лідируючих країн, як в економічній так і в політичній і соціальних сферах.

За даними, вище наведених рейтингів та економічних індексів, можна зробити висновок, що Україна починає свій шлях відродження та закріплення на міжнародній арені. Та деякі індекси мають негативні тенденції (а саме індекс щастя та індекс процвітання) цей шлях не обіцяє бути простим. Соціальний розвиток країни, стан якого поступово покращується, говорить про розвиток демократії що в майбутньому допоможе подолати «перехідний режим» та вивести країну на міжнародну арену в іншому баченні.

Список використаних джерел

1. <http://worldhappiness.report/>
2. <https://uifuture.org/uk>
3. <http://www.prosperity.com/>
4. <https://www.heritage.org/index/>
5. Shkarlet, S. M. The current state and prospects of development of international electronic commerce / S. M. Shkarlet, I. O. Khomenko / Науковий вісник Полісся. – 2017. – № 2 (10). Ч. 2. – С. 133-138.
6. Хоменко І.О. Роль та значення кластеризації національної економіки в контексті євроінтеграційних та глобальних викликів / І.О. Хоменко // Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції „Пріоритети розвитку національної економіки в

контексті євроінтеграційних та глобальних викликів”. Тези доповідей. Частина 3. (Харків, 20-21 квітня 2016 р.) – Харків: ХНУБА, 2016. – С.126-128.

7. <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/press-room/research/social-progress-index-2017>

8. <http://www.socialprogressindex.com/>

9. SPI-2016-Main-Report

10. <http://visionofhumanity.org/indexes/global-peace-index/>

Слободянюк О.Р., студент гр. ЕК-151
Науковий керівник – Дерій Ж.В., д.е.н., професор
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИКЛІЧНОСТІ

Тема інфляції є актуальною, оскільки зростання індексу споживчих цін є характерним процесом для будь – якої економіки країни. Навіть невеликий відсоток інфляції є нормальним явищем, тому що не чинить значного впливу на добробут населення.

Питання щодо сутності, змісту, причин виникнення інфляції, напрямів боротьби з нею серед вчених економістів не мають єдиного підходу. Серед вітчизняних вчених-економістів, які досліджували сутність, причини виникнення та наслідки прояву інфляції є А.В. Базилевич, С.В. Мочерний, Ю.В. Ніколенко, В.О. Рибалкін, В.Д. Сірко та багато інших. Серед науковців, які займалися дослідженням інфляції та її впливу на економічне зростання, слід особливо відзначити таких, як Н.В. Касьянова, І.М. Лесік, Е.Г. Мельник, О.І. Петрик, Л.В. Тіверядська та ін.

Причиною інфляції можуть бути такі фактори як: циклічні і сезонні коливання в економіці, структурні зрушення у виробництві, монополізація ринку, надмірна емісія грошей, зростання дефіциту державного бюджету (боргу), воєнні дії і інше.

Інфляція проявляється у зростанні цін на товари й послуги, зниженні життєвого рівня населення, безробітті, зниженні економічної активності підприємств, знеціненні національної валюти, зменшенні реальної заробітної плати основних працівників.

Основним показником, за допомогою якого вимірюється інфляція в країні, є коефіцієнт інфляції, або індекс споживчих цін (ІСЦ), який характеризує загальну зміну цін на товари і послуги у поточному періоді порівняно з минулим.

У табл. 1 наведено індекс споживчих цін за деякими категоріями протягом 2014 – 2017 рр..

Таблиця 1

Індекс споживчих цін за деякими категоріями протягом 2014 – 2017 р.,%

Групи товарів	Роки			
	2014	2015	2016	2017
Всі товари та послуги	124,9	143,3	112,4	113,7
Продукти харчування	124,5	140,1	103,2	118,3
Хліб	126,4	145,7	107,4	120,1
М'ясо та м'ясопродукти	127,5	122,5	105,0	129,4
Молоко	113,7	127,4	123,3	123,1
Яйця	135,3	159,4	90,4	121,2
Фрукти	155,9	148,2	93,5	134,5
Овочі	89,4	166,7	71,4	124,7
Цукор	122,8	169,8	98,8	92,6
Алкогольні напої, тютюнові вироби	125,9	122,7	122,5	120,7
Одяг і взуття	114,5	135,6	105,5	110,6
Житлово – комунальні послуги	134,3	203,0	147,2	110,6
Електроенергія	111,3	166,9	160,0	128,1
Природний газ	162,8	373,0	142,0	101,2
Гаряча вода, вода	146,9	178,4	188,0	103,5
Транспорт	141,6	120,4	111,4	116,7
Паливо та мастила	160,7	112,5	119,5	120,0
Транспортні послуги	122,2	127,0	105,0	122,7
Освіта	104,7	124,2	113,7	114,9

У 2014 році відбувався стрімкий розвиток інфляційних процесів, що супроводжував початок економічних реформ. За підсумками року споживчі ціни зросли на 24,9 % унаслідок девальвації гривні, підвищення адміністративно регульованих цін і стрімкого зростання інфляційних очікувань, за 2015 рік інфляція склала 43,3 %, 2016 рік відповідно 12,4 %.